P. Voorhoeve

Supplement op de lijst der geschriften van Raniri

In: Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde 117 (1961), no: 4, Leiden, 481-482

This PDF-file was downloaded from <http://www.kitlv-journals.nl>

material culture of Fiji, and it would seem particularly important that Mr. Larsson's monograph should receive careful consideration. I know my husband would have wished to record his appreciation of this valuable material which at the very least does provide ethnologists with a useful basis for further investigations.

JANE F. V. ROTH

*Hon. Keeper Fiji Collections,
Univ. Museum of Arch. and Ethnol.,
Cambridge.*

Mrs. Roth's strictures on my review of Larsson's *Fijian Studies* do not affect the fundamental part of my criticism, as my two principal objections to the book are not even mentioned. For in the first place I criticised the fact that the published material does not bring us any closer to the author's goal, viz. a characterization and delimitation of the various culture areas in the Fiji Archipelago. I also demonstrated that what was apparently the writer's principal purpose: presentation of the material, was carried out in a somewhat haphazard fashion.

This by no means implies that the presentation is of no value. I should say explicitly that the material collected and published by the author, and not least the ethno-historical data obtained from his study of the primary sources, are interesting and useful for everyone who is interested in the material culture and history of this part of the Pacific.

One of Mrs. Roth's main objections to my criticism, if I understand her rightly, concerns my remark that apparently Larsson's data did not enable him to make a clear distinction between the human figures of Fiji and Tonga. It may be as well to say that the stress must be laid on the adjective "clear". Larsson does indicate differences between both art styles, but the border-line remains vague. On p. 85, for example, he says: "The Tonga-Fiji figures are an interesting field of study from the artistic point of view of the relations — and sometimes mixing — of two art forms"

Dr. T. T. Barrow, curator of the Dominion Museum at Wellington, N.Z., and one of the best experts on Polynesian material culture, draws a clearer boundary in his article in *Man*, to which I referred in my review. As a case in point, he says that the whale tooth suspension hooks with the twin images were made on the Haapai Islands of the Tonga Archipelago, while Larsson leaves open the possibility of Fijian provenance (p. 117). I still regret that the author did not discuss Barrow's statement.

Finally, as to the illustrations, my objection was not what Mrs. Roth expresses in general terms: "there are not enough photographs of specimens in the book," but rather that photographs of certain important specimens were omitted; in particular, of the suspension hook carved out of whale tooth which was acquired by Sir Arthur Gordon — not around 1870. but some five years later.

S. KOOIJMAN

SUPPLEMENT OP DE LIJST DER GESCHRIFTEN VAN RĀNIRĪ. In het elders in dit nummer besproken proefschrift van Mej. Tudjimah is de in deel 111 van dit tijdschrift gepubliceerde lijst der geschriften van Rānirī in Indonesische vertaling weergegeven. Dr. Tudjimah heeft twee verbeteringen aangebracht: het onder no. 7 (*Asrār al-insān*) vermelde handschrift A is geen Arabische versie, maar een afschrift van de Arabische zinnen uit een Maleis handschrift, en het onder D vermelde fragment is niet aan de *Asrār al-insān* ontleend (Tudjimah stelling 5). Als no. 20 is toegevoegd een werk dat zou heten *Muḥammadāt al-istiḳād*, maar dit is hetzelfde als het onder no. 13 B genoemde handschrift van het werk dat ten rechte *ʿUmdat*

al-i-tikād heet. Als no. 21—23 zijn toegevoegd de in BKI 115 p. 90 gesignaleerde werken. Nieuwe werken van Rānīrī of nieuwe handschriften van bekende werken zijn in Indonesië in de laatste jaren blijkbaar niet te voorschijn gekomen. Nieuwe werken heb ik ook niet aan de lijst toe te voegen, maar wel is het mogelijk enige verbeteringen en aanvullingen te geven, die hier mogen volgen.

1. *Sirāt al-mustakīm*. Dat de Mirāt at-tullāb van Abdurrauf een vervolg is op dit werk van Rānīrī is in Atjeh welbekend; zie de ongelukkig geredigeerde mededeling van Veltman in TBG 58 p. 22. Een handschrift van de Sirāt al-mustakīm geschreven onder Sultan Alaaddin Muhammad Sjah (1781—1795) is onlangs uit het bezit van het Missiehuis te Teteringen in dat van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde te Den Haag overgegaan.

2. *Hadijat al-habib* is in 1888 afzonderlijk gedrukt, zie H. Kähler in Afrika und Übersee 1959 p. 9.

4. *Bustān as-salāṭīn*. Vele verhalen uit dit werk zijn overgenomen in de grote Hikajat Bachtīar, die dus bij een critische tekstuitgave van de *Bustān* geraadpleegd zal moeten worden. Onjuist is gelukkig gebleken mijn veronderstelling, dat Rānīrī boek III nooit voltooid zou hebben. Volgens mededeling van Dr. Roolvink bevindt zich het handschrift van Wilkinson thans in het Malay Studies Department te Kuala Lumpur, en bevat het boek I t.e.m. V, inclusief het zeer uitvoerige boek III. Dat Rānīrī dit boek wel degelijk geschreven heeft bleek trouwens ook al daaruit, dat hij er zelf in de andere boeken herhaaldelijk naar verwijst, bijv. in uitg. Wilkinson I p. 23. In de lijst der geschriften is verzuimd te vermelden, dat de eerste fasal van boek II door Wilkinson is uitgegeven aan het slot van zijn eerste deeltje. Bij boek IV handschrift D is het woord „waarschijnlijk” terecht door Dr. Tudjimah weggelaten; het Parijse handschrift bevat inderdaad verhalen uit dit boek. Een Javaanse vertaling van de boeken IV en V, bekend onder de naam van *Serat Nawawi*, heb ik in BKI 112 p. 417 gesignaleerd. Behalve de daar genoemde handschriften is er nog een te Leiden (Cod. Or. 2051), en twee te Djakarta (KBG 229 en 597 Jav., zie Poerbatjaraka in Jaarboek I p. 313), terwijl volgens mededeling van Dr. Slametmuljana de hss. KBG 1097 Jav. en Panti Budaja A 188 (Lat. transcr. G. 141), getiteld *Serat Warna-tjarita saking Ngarab* dezelfde inhoud hebben maar een andere redactie vertegenwoordigen. De in de lijst onder boek VI genoemde passage over Luḳmān al-ḥakīm behoort tot het 7de boek.

8. *Tibjān fi ma-rifat al-adyān*. Een fragment van een excerpt hieruit komt voor in hs. Breda K.M.A. 6557(6), 8 ff. Het excerpt uit de Tibjān loopt van f. 6v r. 3 tot het eind en correspondeert met p. 42 r. 2 - 55 r. 7 van mijn editie. f. 1-6 lijkt ook veel op werk van Rānīrī en is misschien een stuk van een verloren geschrift.

9. *Achbār al-āchīra*. Hiervan is nog een hs. te Leiden, waaraan het slot ontbreekt (Cod. Or. 8544).

10. *Ḥall az-ḡill* en 14. *Verhandeling over de wereld vóór de schepping*. Deze werken zijn op Ceylon door een leerling van Rānīrī uit het Tamil in het Arabisch vertaald; de door hem gebruikte Tamil (Malābarī) tekst was een vertaling uit het Maleis. Een fotocopie van dit merkwaardige werk ontving ik van Dr. A. H. Johns te Canberra. In mijn opgave van de hss. van no. 14 staat een drukfout: Cod. Or. 3391 moet zijn 3291.

15. *Sjifā' al-ḫulūb* is ook te vinden in hs. Amsterdam, Kon. Inst. v. d. Tropen 674/814.

19 Behalve over *Iskandar Dhū 'l-Ḳarnain* heeft Rānīrī ook nog over *Sulaimān* geschreven; hij verwijst ernaar in de *Bustān*, uitg. Wilkinson I p. 34.

P. VOORHOEVE